

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 104/25

Il-Lussemburgu, 1 ta' Awwissu 2025

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-600/23 | Royal Football Club Seraing

Futbol: il-Qorti tal-Ġustizzja tistipula d-dritt, b'mod partikolari għall-klabbs u għall-plejers, li jiksbu sħarriġ ġudizzjarju effettiv tad-deċiżjonijiet ta' arbitraġġ mogħtija mill-Qorti tal-Arbitraġġ għall-Isport

Il-qrati tal-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jwettqu sħarriġ bir-reqqa tal-kompatibbiltà ta' dawn id-deċiżjonijiet mar-regoli fundamentali tad-dritt tal-Unjoni

Fil-qasam tal-futbol, bħal f'fhaqna sports oħra, it-tressiq ta' tilwim għall-arbitraġġ, generalment, ma huwiex aċċettat liberament, iżda huwa impost unilateralment fuq l-isportivi u fuq il-klabbs mill-assoċjazzjonijiet internazzjonali, bħalma hija l-Fédération Internationale de Football Association (FIFA).

F'dawn iċ-ċirkustanzi, huwa indispensabbli li l-użu tal-arbitraġġ ma jippreġudikax id-drittijiet u l-libertajiet iggarantiti mir-regoli fundamentali tad-dritt tal-Unjoni lill-isportivi, lill-klabbs u, b'mod iktar ġenerali, lil kwalunkwe persuna oħra li tipprattika sport professjonali jew twettaq attività ekonomika marbuta miegħu. Huwa għalhekk li l-Qorti tal-Ġustizzja qiegħda llum tiddeċiedi li l-qrati nazzjonali għandu jkollhom is-setgħa li jwettqu, fuq talba ta' individwi jew anki *ex officio*, sħarriġ ġudizzjarju bir-reqqa tal-kompatibbiltà tad-deċiżjonijiet ta' arbitraġġ tal-Qorti tal-Arbitraġġ għall-Isport (QAS) mal-ordni pubbliku tal-Unjoni.

Barra minn hekk, jekk regolament nazzjonali jew regolament li joriġina minn assoċjazzjoni sportiva jipprekludi lill-qrati nazzjonali milli jeżerċitaw is-setgħat tagħhom, dawn il-qrati għandhom l-obbligu li jwarrbu dan ir-regolament.

Fl-2015, klabb Belġjan, Royal Football Club Seraing (RFC Seraing), ikkonkluda ftehimiet ta' finanzjament mal-kumpannija Maltija Doyen Sports, li pprovdew għat-trasferiment lil din tal-aħħar ta' parti mid-drittijiet ekonomiċi ta' wħud mill-plejers tagħha. Peress li qieset li dan it-tip ta' kuntratti kien jikser il-projbizzjoni li terzi jkollhom drittijiet ekonomiċi fuq plejers, il-FIFA imponiet diversi sanzjonijiet fuq il-klabb, jiġifieri projbizzjoni fuq ir-registrazzjoni ta' plejers ġodda għal diversi perijodi u multa. Dawn is-sanzjonijiet ġew ikkonfermati mill-QAS, li hija l-korp dinji għar-riżoluzzjoni ta' tilwim fil-qasam tal-isport, u sussegwentement mill-Qorti Federali Svizzera.

Billi kkontestat il-konformità tar-regoli tal-FIFA mad-dritt tal-Unjoni, RFC Seraing adixxiet sussegwentement il-qrati Belġjani. Il-qrati aditi fil-mertu ddeċidew li d-deċiżjoni mogħtija mill-QAS kienet definittiva u kellha s-saħħa ta' *res judicata*, u li għalhekk ma setgħux jeżaminaw mill-ġdid din il-kwistjoni ta' konformità. Adita bil-kawża, il-Qorti tal-Kassazzjoni Belġjana ddeċidiet li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja domanda preliminari. Hija tistaqsi, essenzjalment, jekk huwiex aċċettabbli, fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni, li l-qrati nazzjonali ma jkunux jistgħu, abbażi tal-prinċipju ta' *res judicata*, jistħarrġu deċiżjoni ta' arbitraġġ li tkun ngħatat mill-QAS u li tkun ġiet ikkonfermata mill-Qorti Federali Svizzera, jiġifieri qorti ta' pajjiż terz li ma għandhiex il-possibbiltà li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja domanda preliminari.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li r-regoli nazzjonali li jagħtu lill-awtorità ta' *res judicata* tali portata **jmorru kontra d-dritt**

tal-Unjoni. Fil-fatt, l-applikazzjoni ta' tali regoli **ċcaħħad** lill-individwi mill-possibbiltà li jiksbu, mill-qrati tal-Istati Membri, l-**istħarriġ ġudizzjarju effettiv** ta' tali deċiżjoni ta' arbitraġġ.

B'mod konkret, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar l-ewwel li l-użu mill-individwi ta' arbitraġġ huwa bħala prinċipju possibbli, iżda żżid li fil-każ li dan l-arbitraġġ ikollu jiġi implimentat fi ħdan l-Unjoni, ikun meħtieġ li tiġi żgurata l-kompatibbiltà tiegħu mal-arkitettura ġudizzjarja tal-Unjoni u l-osservanza tal-ordni pubbliku tagħha.

Sussegwentement, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li, f'dan il-każ, id-deċiżjoni tal-QAS ingħatat skont mekkaniżmu ta' arbitraġġ impost unilateralment minn assoċjazzjoni sportiva internazzjonali (il-FIFA), kif spiss ikun il-każ f'tilwim marbut mal-isport.

Għal din ir-raġuni, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li, sabiex tiġi żgurata protezzjoni ġudizzjarja effettiva għall-isportivi, għall-klabbs u għal individwi oħra li jistgħu jiġu affettwati mit-tweġġ ta' attività ekonomika marbuta mal-isport fit-territorju tal-Unjoni, id-deċiżjonijiet mogħtija mill-QAS **għandhom ikunu suġġetti għal stħarriġ ġudizzjarju effettiv**. Għalhekk, anki jekk jista' validament jiġi limitat sabiex jitqiesu l-karatteristiċi speċifiċi tal-arbitraġġ, tali stħarriġ għandu fi kwalunkwe każ jippermetti lill-individwi jiksbu stħarriġ ġudizzjarju bir-reqqa tal-**kompatibbiltà ta' dawn id-deċiżjonijiet mal-prinċipji u mad-dispożizzjonijiet tal-ordni pubbliku tal-Unjoni**. Barra minn hekk, għandu jkun possibbli li jinkisbu miżuri provviżorji u li jsir **rinviju għal deċiżjoni preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja**.

Fl-aħħar nett, f'każ ta' ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni jew ta' libertà ta' moviment, l-individwi kkonċernati għandhom ikunu jistgħu jitolbu lill-imsemmija qrati mhux biss sabiex jikkonstataw dan il-ksur u jordnaw kumpens għall-ħsara li kkawżalhom, iżda wkoll sabiex itemmu l-imġiba li tikkostitwixxi l-imsemmi ksur.

Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja żżid li qorti nazzjonali għandha **l-obbligu li twarrab abbażi tal-awtorità tagħha stess kull regolament nazzjonali jew li joriġina minn assoċjazzjoni sportiva li jostakola tali protezzjoni ġudizzjarja effettiva tal-individwi**.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti lill-qrati tal-Istati Membri, fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qrati nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ u, fejn applikabbli, is-sunt](#) tas-sentenza jiġu ppubblikati fuq is-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza.

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Ritratti tal-ġoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

[Hawnhekk](#) issib video tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea li tispjega din is-sentenza.

Ibqgħu konnessi!

